

ประ邈 ប.រ. ៧
ແປລ មករເປັນໄທຍ
ສອບ ວັນທີ ៧ ກຸມພາພັນຮ່ ២៥៦២

១. ອດໂຫ ເວຣຸໂຈ ພູຣາຮຸມໂຄ ກກວນຕົ້ມ ອຸປະນິສີທຶກາໂມ ອຕຸຕານ
ຈົດປຸປ່ເທສໂໂຄ ເຢນ ກກວາ ເຕັງປ່ສຸກມີ ។ ອົໂຕ ປ່ຽນ ອຸດຕານຕຸມເມວ ។
ຍໍ ປັນ ພູຣາຮຸມໂຄ ອາຫ ອປິຈ ໂຍ ເທຍຸໝ່ໂມ ໂສ ນ ທິນຸໂນຕີ
ຕ່ອງຮ່າຍທີປຸປ່າໂຍ ມຍາ ນິມນຸຕິຕານໍ ວສຸສຳ ຖວະຈຳ ຕຸມທາກໍ ເຕັມສຳ ທົວເສ
ທົວເສ ປາໂຕ ຍາຄຸຂ່ອງຊັກໍ ນຸ້ອມນຸດິກ ຂາທນີໍ່ ໂກ່ານີໍ່ ສາຍຜຸ່ອກາເລ ອະເນກວິທ-
ປານວິກຕິກຸນທຸປຸປ່າທີ່ ປູ້ຈຳກັດ ປູ້ຈຳກັດ ເວມາກີໂກ ໂຍ ເທຍຸໝ່ໂມ
ກາຕພຸໂພ ອສຸສ ໂສ ນ ທິນຸໂນຕີ ។ ຕຸລັງ ໂຍ ໂນ ອສນຸຕຸນຸຕີ ເອຕຸດ ປັນ
ລົງຄວິປລາໂສ ເວທິພຸໂພ ។ ໂສ ຈ ໂຍ ເທຍຸໝ່ໂມ ອມທາກໍ ໂນ
ອສນຸໂຄຕີ ອຍໍ ແຫດ ອຕຸໂຄ ។ ອດວາ ຍໍຍໍ ມໍຍໍ ຕຸມທາກໍ ທົກທ່ານ ຕຸລັງ
ໂຍ ໂນ ອສນຸຕຸນຸຕີ ເວມເຕຸດ ອຕຸໂຄ ເວທິພຸໂພ ។ ໂນປີ ອາຫຸກນຸຍຕາດີ
ອາຫຸການຕາປີ ໂນ ນຕຸດີ ຍາຕາ ປ່າຫຼວດຕູປກຮ່ານໍ ມຈຸນົງນິ້ນ ។ ດຳ ກຸເຕຸດຸ
ລຸກາ ພຸກົງຈາ ມຽວາສາຕີ ។ ຕຸກ່າຍໍ ໂຍ້ານາ ຢສຸມາ ພຸກົງຈາ ມຽວາສາ
ຕສຸມາ ເອຕຸດ ສນຸຕັປີ ເທຍຸໝ່ແມ ທາຫຸກນຸຍຕາຍ ຈ ດຳ ກຸໂໂຕ ລຸກາ ກຸໂໂຕ
ດຳ ສຸກາ ລຖຸ້ ຍໍ ມໍຍໍ ຕຸມທາກໍ ເທຍຸໝ່ນົ້ມ ທົກທ່ານມາຕີ ມຽວາສ
ກຮ່ານໂໂຕ ອາຫ ។ ໂສ ກີຣ ມາຮັນ ອາວກູ້ວິທກວ່າ ນ ຂານາຕີ ມຽວາສ-
ປລິໂພເຮັນ ແມ ສຕິສນົມໂສ ຂາໂຕຕີ ມ່ນົມ ។ ຕສຸມາ ເວມາຫ ។ ອປິຈ
ດຳ ກຸເຕຸດຸ ລຸກາຕີ ອິນສົມື່ ເຕັມສຸພຸກນຸຕເຮ ຍມທໍ ຕຸມທາກໍ ທົກທ່າຍໍ ດຳ
ກຸໂໂຕ ລຸກາ ພຸກົງຈາ ທີ່ ມຽວາສາຕີ ເວມເຕຸດ ໂຍ້ານາ ເວທິພຸພາ ។

២. ອດ ພູຣາຮຸມໂຄ ຍນຸ້ນາທີ່ ຍໍ ເມ ຕີ່ ມາເສທິ ກາຕພຸໍ ສີຍາ
ດຳ ສພຸໍ ເອກທົວເສເນວ ທົກທ່ານມາຕີ ຈິນຸເຕຸວາ ອົງວາເສຕູ ແມ ກວ່ ໂຄດໂນຕີ
ອາທິມາຫ ។ ຕຸດຸ ສ່ວາຕນາຍາຕີ ຍໍ ເມ ຕຸມເຫສູ ສຸກາຮ ກເຕ ເສວ
ກວິສຸສັດ ປຸ່ມລຸ່ມເຈວ ປິດປຳນຸ້ອມຈຸດ ຕທດຕາຍ ។ ອດ ຕຄາຄໂຕ ສເຈ ອໍາ

นาธิวาเสยุบ อย ๔ เตมาส ๕ กิณจิ อลทุชา ຖุปีโถ ມญເມ ແຕ ເມ
ຍາຈີມາໂນ ເອກຄຸຕົມປີ ໨ ປົງສູກຄູມຫາດີ ນດຸດີ ອິນສົມື ອົງວາສະກຸນທີ
ອສພຸພັນຜູ ອິນທີ ເວຳ ພູຮາມຸໂມ ຈ ເວຣຸ່ງຫາວາສີໂນ ຈ ຄຣີທຸວາ ພຸ້ມ
ອປຸລຸນໍ ປສເວຍຸໍ ຕ ເຕສ ມາ ອໂໄສຕີ ເຕສ ອນກຸມປາຍ ອົງວາເສສີ ກາວາ
ຄຸນ໌ທີກາວັນ ໧ ອົງວາເສດຖວາ ຈ ອັດໂນ ກາວາ ເວຣຸ່ມໍ ພູຮາມຸນໍ ອຳ
ມຽວາສປລິໂພຊົນຕາຍາດີ ສົມຄາປັບດຸວາ ຕ ຂໍມານຫຼູປາຍ ຮນມີມາ ກາຕາ
ທີ່ງໆຮຸນມີກສນຸປ່າຍິກ ອຕຸດໍ ສັນທຸເສດຖວາ ຖຸສເລ ຮນເມ ສາມາຫເປດຖວາ
ຄຸນ໌ເປດຖວາ ຕຕຸ ຈ ນ ສຸມດຸເຫັນທຸວາ ສອຸສຸສາທີ່ ກຕວາ ຕາຍ ສອຸສຸສາຫຕາຍ
ອິນເມີ ຈ ວິຊ່ມານຄຸແນທີ ສຸມປັ້ນເສດຖວາ ຮນມຽດນວສຸ່ສຳ ວສສີຕຸວາ ອູ້ຈາຍສານາ
ປົກການີ ໧ ປົກກຸນເຕ ຈ ປນ ກາວຕີ ເວຣຸ່ໂຈ ພູຮາມຸໂມ ປຸດຕທາວ
ອາມນຸເຕສີ ມຳ ກາຍ ກາວນຸດໍ ເຕມາສ ນິມນຸເຕຖວາ ເອກທິວສ ເອກຄຸຕົມປີ
ນາທານຸ່າ ມາ ທານີ ຕຕາ ທານີ ປົງຢ່າເທດ ຍຕາ ເຕມາສີໂກປີ ເຫຍ່ຍົນໂມ
ເສົວ ເອກທິວເສເນາ ທາດີ ສກຸກາ ໂໂທີຕີ ໧ ຕ ໂຕ ປົນທານີ ປົງຢ່າທເປດຖວາ
ຢ ທິວສ ກາວາ ນິມນຸດີໂຕ ຕສຸສາ ຮຕຕິຍາ ອັຈຍິນ ອາສນກູ້ຈານີ ອັງການເປດຖວາ
ມຫາຮ່ານີ ອາສນານີ ປຸມຄາປັບດຸວາ ຄຸນຫຼູປວາສກຸສຸມວິຈິຕຸໍ ມຫານູ້ໍ ສຫຼືທຸວາ
ກາວຕີ ກາລີ ອາໂຮຈາເປສີ ໧

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ร. ๗
แปล มงคลเป็นไทย

๑. ครั้งนั้นแล เวรัญพราหมณ์ ประสังค์จะเข้าไปนั่งไกลัพะผู้มีพระภาคเจ้า จึงเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าจนถึงที่ประทับ จากที่ที่ตนยืนอยู่แล้ว ฯ คำอื่นจากนี้ มีใจความชัดเจนที่เดียว ฯ ก็ ในคำที่พระมหากราบถูลว่า อนึ่ง ไทยธรรม ข้าพระองค์ยังมิได้ถวายแล้ว มีคำอธิบายดังต่อไปนี้ ข้าพระองค์ยังมิได้ถวายไทยธรรมที่ควรถวาย มืออาชีว่างนี้คือ ในทุกๆ วันตลอดไตรมาส เวลาเข้าครัวถวายข้าวยาคูและของเครื่องถวาย เวลาเพลคห้องถวายขาหน่าย โภชนียะ เวลาเย็นครัวถวายบุชาสักการะด้วยน้ำปานะหลาบนิดของหอมที่ปรุงอย่างดีและดอกไม้เป็นต้น แก่พระองค์ที่ข้าพระองค์นิมนต์ให้ประทับอยู่จำพรรษาแล้ว ฯ ก็ในคำว่า ตอน โน อสนุต นี้ พึงทราบว่า เป็นลิงคุวีปลาส ฯ ก็ในคำนี้ มีใจความดังนี้ว่า ก็ ไทยธรรมนั้นแล ไม่มีอยู่แก่พวกรข้าพระองค์ก็หมายได้ ฯ อีกอย่างหนึ่ง พึงทราบใจความในคำนี้อย่างนี้ว่า พวกรข้าพระองค์ควรจะถวายของได้ ฯ แก่พระองค์ ก็ของนั้นแล นิใช่ไม่มีอยู่ ฯ บทว่า โนปิ อathaสุกਮยตา ความว่า แม้ความที่พวกรข้าพระองค์ไม่ต้องการจะถวาย ก็ไม่มี เมื่อนอย่างพวคนตระหนั่น มีอุปกรณ์ทรัพย์เครื่องปัลเมิ่งใจมากมาย แต่ไม่ต้องการจะให้ ฉะนั้น ฯ ภายในไตรมาสนี้ พระองค์จะพึงได้ไทยธรรมนั้นจากไหน (เพรา) พระราชสมิ吉ธารามาก และ ฯ ในคำว่า ต ฤ ต ฤ ต ลพุ ภา พหุ กุจ ชา មรา วา สา นั้น มีโยชนาดังต่อไปนี้ ฯ เวรัญพราหมณ์ เมื่อจะดำเนินการอยู่กรองเรือน จึงกรานถูลว่า เพระเหตุที่พระราชสมิ吉ธารามาก ฉะนั้น ภายในไตรมาสนี้ เมื่อ ไทยธรรมและความต้องการที่จะถวายแม้มีอยู่ พระองค์พึงได้ไทยธรรมนั้นจากไหน คือพระองค์อาจจะได้ไทยธรรมที่พวกรข้าพระองค์จะพึงถวายแก่พระองค์ จากไหน ฯ ทราบว่า เวรัญพราหมณ์นั้น ไม่รู้ว่าตนถูกมารคลใจ จึงสำคัญว่า เรายกิดหลงลืมสติ เพระกังวลแต่เรื่องกรองเรือน ฯ เพระฉะนั้น จึงกรานถูลไปอย่างนั้น ฯ อีกอย่างหนึ่ง ในคำว่า ต ฤ ต ฤ ต ลพุ ภา นี้ พึงทราบโยชนาอย่างนี้ว่า ภายใน

ไตรมาสนี้ ข้าพระองค์พึงถวายไทยธรรมได แต่พระองค์ ข้าพระองค์จะพึงได้
ไทยธรรมนั้นจากไหน เพราะว่ามาราقسامกิจธุรณะฯ

๒. ครั้งนั้น พระมหาปีดิตว่า โฉนหอน เรายังถวายไทยธรรมที่เราควร
ถวายตลอดไตรมาสทั้งหมดเพียงวันเดียวเท่านั้น จึงกราบทูลคำว่า อธิวาสตุ
เม กว โคตโน ดังนี้เป็นต้น ๑ บรรดาบทเหล่านั้น บทว่า สุวัฒนาย
ความว่า เพื่อประโยชน์แก่นุญและปิติปราโมทยอันจักมีในวันพุธนี้ ในเมื่อ
ข้าพระองค์กระทำสักการะในพระองค์แล้ว ๑ ครั้งนั้น พระตลาดเจ้า
ทรงคำริว่า ถ้าเราไม่รับอาราธนาไชรี พระมหาปีดิตชามเมืองเวรัญชา ก็จะ
ติเตียนอย่างนี้ว่า พระสมณโකดมนี้ เห็นจะไม่ได้อะไร ๑ ตลอดไตรมาส
จึงໂกรธแล้ว เพราะเหตุนี้ เมื่อเราอ้อนวอนอยู่ ก็ไม่ทรงรับแม่กัตตาหาร
มือเดียว ในพระสมณโකดมองค์นี้ไม่มีมือธิวาสันขันติ พระสมณโකดมองค์นี้
ไม่เป็นพระสพพัญญา ดังนี้แล้ว ก็จะพึงประสบสิ่งที่มิใช่บุญเป็นอันมาก สิ่งนั้น
อย่าได้มีแล้วแก่ชนเหล่านั้นดังนี้ เพื่ออนุเคราะห์แก่ชนเหล่านั้น พระผู้มี
พระภาคเจ้าจึงได้ทรงรับอาราธนาโดยคุณภียกภาพ ๑ ก็ครั้งนั้นแล พระผู้มี
พระภาคเจ้า ครั้นทรงรับอาราธนาแล้ว ได้ทรงให้เวรัญชพระมหาปีดิตตัวว่า
ไม่ควรด้วยการคิดกังวลเรื่องกรองเรือน แล้วทรงชี้ให้เห็นประโยชน์ปัจจุบัน
และประโยชน์ภายภาคหน้า ให้สามารถ คือให้รับ กุศลธรรม แล้วให้
เวรัญชพระมหาปีดิตาญ คือทำให้มีอุตสาหะในการสามารถกุศลธรรมนั้น
และให้รื้นเริงด้วยความเป็นผู้มีอุตสาหะนั้น และด้วยคุณที่มีอยู่เหล่าอื่น
ด้วยธรรมมิกถืออันสมควรแก่ขัมนะนี้ ให้ผนคือธรรมรัตนตกลงแล้ว
จึงเสด็จลุกจากอาสนะหลีกไปแล้ว ๑ ก็แล ครั้นพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จหลีก
ไปแล้ว เวรัญชพระมหาปีดิตจึงเริกบูตรและบรรยายมาสั่งว่า ดูกรพนาย พวกรา
นิมนต์พระผู้มีพระภาคเจ้าไว้ตลอดไตรมาสแล้ว วันเดียว ก็ยังไม่ได้ถวาย
แม่กัตตาหารสักมือเลย เอาเด็ด บัดนี้ พวกรของตรัตรียมทาน ให้เป็นเหมือน

* จะแปลเป็นประโยชน์เดียวกันก็ได้

ไทยธรรมแม่ที่ควร (ถวาย) ตลอดไตรมาส ที่อาจถวายในวันพุธนี้ได้ โดยวันเดียวเท่านั้นฯ จากนั้น เวรัญชพระมหาณ์ จึงให้บรรเตรียมทานที่ประภีต ตนเองนิมนต์พระผู้มีพระภาคเจ้าไว้ในวันใด โดยล่วงไปแห่งราตรีวันนั้น ก็ให้ ตกแต่งที่ประทับนั่ง ให้ปูดอาทasnะอันควรค่ามาก แล้วบรรเตรียมการบูชา อย่างยิ่งใหญ่ไว้ต่อไปด้วยของหอมฐานปูน้ำอบและดอกไม้ แล้วสั่งให้กราบถูล เผดียงเวลาแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า ฯ

สมเด็จพระพุฒาจารย์ ชวนปุญโญ วัดไตรมิตรวิทยาราม
นามหลวงแผนกบาลี

แปล
ตรวจแก้.